

*Котенко Олександр,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
фізико-математичного факультету
Науковий керівник: Кривонос Олександр,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

З появою COVID-19, та складною епідеміологічною ситуацією більшість учасників освітнього процесу вперше стикнулися з поняттям дистанційне навчання. На щастя, швидкий технологічний прогрес дає можливість добре організувати якісну освіту дистанційно. Використання цифрових технологій в освіті це найбільш важлива та стійка тенденція розвитку світового освітнього процесу. Саме вони дають змогу зробити освітній процес більш інтенсивним, підвищити якість та збільшити швидкість сприймання, засвоєння та розуміння знань. Використовуючи медіа- та інтерактивні засоби педагогічні працівники значно легше використовують підхід до викладу матеріалу на основі впровадження інноваційних підходів, в які входять використання «кейсів», дослідницько-пошукова робота, метод проектів, розвивальні навчальні ігри та ін. Як результат – учні набагато краще та легше засвоюють інформацію, при цьому перебувають в емоційно-комфортних умовах, в них не втрачається бажання навчатися, засвоювати нові знання та інновації. Залучення цифрових технологій в навчальний процес дозволяє зробити його індивідуальним, мобільним та диференційованим. В цьому випадку технології не заміняють вчителя, а доповнюють його. Заняттям з використанням цифрових технологій притаманна адаптивність, інтерактивність, керованість, поєднання групової та індивідуальної роботи, необмеженість навчання в часі.

Перед розглядом переваг та недоліків дистанційного навчання слід визначитися з поняття такого навчання та що воно собою являє. Дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційна форма навчання передбачає доступ до інтернету, технічне та програмне забезпечення усіх учасників освітнього процесу. Специфіка дистанційного навчання вимагає забезпечення покращення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації вчителів, які супроводжуватимуть процес навчання і тому повинні володіти як сучасними знаннями з предмета, так і методами та засобами організації проведення дистанційного навчання оволодіння вчителями технологіями дистанційного навчання [ст.2, 3].

Секція 3. Засоби організації та підтримки змішаного навчання в умовах карантину

Слід зазначити, що активного розвитку таке навчання почало набувати в 2020-х роках, хоча зв'язалося воно набагато раніше, зокрема перше дистанційне навчання зафіксовано у 1840 році, що передбачало листування вчителя з ученицею. Надалі набули розвитку на початку 20 ст. радіо-уроки, а надалі й телевізійні уроки. Новий етап розвитку дистанційної освіти почався з появою комп'ютерів, смартфонів, інтернету та призвів до появи нових форм дистанційного навчання [4].

Дистанційна форма навчання з використанням мобільних технологій має ряд переваг. Зокрема, здобувач освіти може навчатися у зручній для нього час, звичному оточенні та у відносно автономному темпі, хоча дана перевага одночасно має і свої недоліки. Можливість обирати собі зручний час для навчання може перетворитися не на систематичне навчання, а на постійну прокрастинацію цього виду діяльності. Для якісної освіти учні мають мати гарну самоорганізацію та вміння розрахувати свій час, тому така форма навчання більш підходить для середніх та старших класів і також потребує контролю. Найголовніше для успішної корекції навчання та адекватного оцінювання важливо мати безпосередній контакт із здобувачем, що в даній формі навчання погіршує якість освіти [ст.12, 2]. Одним з цікавих є питання об'єктивного оцінювання учнів у таких умовах навчання, якщо під час очного навчання всі заходи з перевірки проводять в присутності вчителя в класі, то в дистанційних умовах вчитель робить тести або інші форми перевірки знань на навчальних платформах та надсилають учням, ставлячи певний дедлайн. Виконання таких завдань здебільшого не контролюється вчителем, учні виконують тести або в зазначений час або протягом якогось періоду часу. Крім того, неможливо точно перевірити, чи саме та людина працює, виконує завдання чи це робить хтось інший (за допомогою інтернету, друзів, батьків, рідних). У цьому є великий недолік, так як учні при очному оцінюванні готуються та вчать матеріал, а в дистанційних умовах не бачать в цьому необхідності. Це має негативні наслідки оскільки засвоєння матеріалу залишається на низькому рівні. Звичайно така робота полегшує роботу як вчителям так і учням так як тепер вчителю не потрібно витрачати тривалий час, щоб перевірити роботи, а додаток чи сервіс самостійно обрахує результат та відобразить вчителю (при тестовій формі оцінювання).

Безперечно головною перевагою навчання з використанням мобільних технологій є технологічний розвиток та можливість впровадження новітніх педагогічних, психологічних і методологічних розробок. Зараз уже існує та постійно створюються нові навчальні платформи, сервіси, сайти та онлайн-школи [ст.12, 1].

До недоліків відноситься той факт, що не у всіх населених пунктах є можливість доступу до мережі інтернет-зв'язку, а якщо навіть і є, то досить часто під час процесу навчання виникає проблема відсутності інтернету, або поганого зв'язку. Провайдер може без попередження відключити інтернет або ж закінчуються мегабайти інтернету. Цей аспект є досить важливим і потребує урегулювання, бо у такому разі відбувається збій навчального процесу [ст. 13, 2].

Секція 3. Засоби організації та підтримки змішаного навчання в умовах карантину

На сьогоднішній день уряди багатьох європейських країн, і України зокрема, докладають великі зусилля для модернізації систем освіти використовуючи при цьому цифрові технології. Розвиток цифрової освіти провокує появу нових освітніх практик, які в свою чергу сприяють трансформації освітньої системи. Галузь освіти значно модернізується за рахунок запровадження цифрових технологій в освітній процес. Психолого-педагогічні та дидактичні дослідження (Н. Морзе, О. Спирін, Е. Машбиц, Е. Полат) показують, що методики навчання, які засновані на цифрових технологіях, здатні забезпечити індивідуалізацію навчання, розвиток самостійності і творчості учнів, адаптацію до здібностей, можливостей та інтересам учасників навчального процесу, доступ до нових джерел інформації, використання комп'ютерного моделювання в дослідженні процесів та об'єктів.

При дистанційному навчанні за вчителем залишається активна роль і в його обов'язки входить визначити рівень знань учнів та покращити активність серед учнів. В дистанційному навчанні дитина має пройти шлях від сприйняття інформації до її розуміння, запам'ятовування, можливо, відтворення, використання на різних рівнях. Саме тому вчитель повинен вільно користуватись додатками, сервісами, які пропонують полегшити або допомогти організувати навчальний процес у класі.

Окрім вище зазначених моментів серйозною проблемою у дистанційному навчанні постає псування зору, що стосується як вчителів так і учнів, особливо при використанні смартфонів або моніторів із низьким розширенням чи електромагнітним випромінюванням, яке є характерним для старих одиниць [ст. 20, 1].

Отже, дистанційне навчання має свої переваги та недоліки, дане навчання ще розвивається та має великі перспективи. І зокрема всі хто бере участь у такому процесі можуть виділити свої позитивні та негативні моменти.

Список використаних джерел та літератури

1. Вишнівський В.В., Гніденко М.П., Гайдур Г.І., Ільїн О.О. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів. Навчальний посібник Київ. 2014. С. 147

2. Власенко І. Г. Впровадження дистанційного навчання – вимога сучасності. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія: матеріали міжвузівського вебінару. 2017. № 31. С. 12–14.

4. Стратегія організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання Запорізької гімназії № 71. URL: <https://school-71.zp.ua/node/553> (дата звернення: 15.09.2022)

5. Практики та підходи до дистанційного навчання – рекомендації для вчителів. URL: <https://nus.org.ua/articles/praktyky-ta-pidhody-do-dystantsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlya-vchyteliv/> (дата звернення: 15.09.2022)